

2.396

ИНЖ. А. МИЛОВАНОВИЋ

ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ

ЗАДРУЖНА КЊИГА — БЕОГРАД

9. IV. 1960 239/6

Инж. Анђелко МИЛОВАНОВИЋ

ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ

ЗАДРУЖНА КЊИГА — БЕОГРАД
1959

ПРЕДГОВОР

Ерозија земљишта сваке године узима јаче размере и наноси све веће штете нашој пољопривреди и привреди уопште. За време поплава, реке и бујице односе у неповрат по неколико стотина па и хиљада хектара обрадивог земљишта. Поред тога, штетно дејство воде на земљиште испољава се и ван домаћаја река, свуда где земљиште није заштићено и где није регулисано отицање сувишне воде после јаких киша или наглог отапања снега. Штетно дејство воде нарочито долази до изражаја на стрмим теренима, који су огољени (без шуме и траве) и на мање стрмим теренима који се неправилно обрађују и искорашћавају, услед чега долази до одношења плодног слоја земљишта.

У Србији, ерозија земљишта у разним видовима и различитим степенима јачине обухвата више од једне трећине укупне површине земљишта. Од 5,750.000 хектара обрадиве површине, ерозијом је угрожено око 1,900.000 хектара. Поред обрадивих површина ерозија угрожава и око 1,500.000 хектара (више од две трећине) шумског земљишта. По једној процени у Србији се, услед ерозије, сваке године губи око 10.000 хектара плодног земљишта, што чини велики губитак за нашу привреду и национални доходак.

Имајући ово у виду, заједница улаже огромна средства у борби против ерозије. На терену се стално води појединачна и колективна борба, негде са више а негде с мање успеха, што у великој мери зависи и од познавања начина заштите земљишта од ерозије.

Полазећи од тога, а да би стручњацима и пољопривредним произвођачима помогли у спречавању ерозије (штетног дејства воде) — »Задружна књига« издаје ову књижицу у којој су на основи досадашњих искустава изложени начини борбе против ерозије земљишта.

САДРЖАЈ

	Стр.
Предговор — — — — —	3
УЗРОЦИ ЕРОЗИЈЕ ЗЕМЉИШТА — — — — —	5
Претерана сеча и крчење шума — — — — —	6
Погрешно обрађивање и искоришћавање земљишта — — — — —	8
НАЧИНИ ЗАШТИТЕ ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ — — — — —	9
НАЈПОГОДНИЈИ НАЧИН ИСКОРИШЋАВАЊА ЗЕМЉИШТА	
УГРОЖЕНИХ ЕРОЗИЈОМ — — — — —	12
Траве и шума најбољи заштитници земљишта — — — — —	12
Правилно обрађивање земљишта спречава ерозију — — — — —	12
Земљишта угрожена ерозијом треба редовно ђубрити — — — — —	15
Погодни усеви доприносе заштити земљишта — — — — —	15
Комбиновано искоришћавање земљишта (стрипови) — — — — —	16
Мулчирање (застирање) чува земљиште и влагу у њему — — — — —	17
Воћњаци и виногради на нагнутим теренима — — — — —	17
СПРЕЧАВАЊЕ ЕРОЗИЈЕ ЗЕМЉИШТА ИЗРАДОМ ТЕРАСА — — — — —	20
Кад, где и како терасирати земљиште — — — — —	20
Врста тераса — — — — —	23
Израда тераса — — — — —	27
Обрађивање земљишта на терасама — — — — —	29
ЗАДРЖАВАЊЕ ПОВРШИНСКОГ СЛИВАЊА ВОДЕ — — — — —	31
Ровови по изохипси — — — — —	31
Пријемници воде (реципијенти) — — — — —	33
Прикупљачи воде (басени) — — — — —	35
УРЕЂЕЊЕ ВОДОДЕРИНА — — — — —	36
Уређење вододерина помоћу биљног покривача — — — — —	36
Уређење вододерина подизањем преграда — — — — —	40
ЗАШТИТА ОБАЛА ОД РАЗОРНОГ ДЕЈСТВА ВОДЕ — — — — —	47
Контурне бразде — — — — —	47
Плетери по изохипси — — — — —	47
Зидови по изохипси — — — — —	48
Шкарпирње обала — — — — —	48
ШУМЕ И ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ — — — — —	50
Утицај шуме на земљиште и климу — — — — —	50
Подизање економских шума — — — — —	54
ЗАЈЕДНИЧКИ РАД — ВЕЋИ УСПЕХ — — — — —	56